

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžf/65/2014
Identifikačné číslo spisu:	7012201465
Dátum vydania rozhodnutia:	26.08.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Poláčková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7012201465.5

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: AGROBARA s.r.o., Bara č. 69, zastúpeného JUDr. Pavlom Gombosom, advokátom, Moldavská cesta č. 21/A, Košice, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo SR, Lazovná č. 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1020501/1/1180896/2012/5098 z 25. septembra 2012, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/229/2012-55 z 3. júna 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/229/2012-55 z 3. júna 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) napadnutým uznesením č. k. 7S/229/2012-55 z 3. júna 2014 nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov.

Vo svojom rozhodnutí uviedol, že žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov je možné vyhovieť v prípade, ak sú kumulatívne splnené obidve podmienky, teda odôvodnenosť z pohľadu pomerov účastníka a zároveň sa nejedná o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Žalobca je právnickou osobou a jeho nepriaznivá finančná situácia je dôsledkom skutočností, ktorých pôvod je v podnikaní a s podnikaním súvisia. Ďalej uviedol, že o oslobodení od súdnych poplatkov v zmysle zákona rozhoduje súd na návrh účastníka konania, ku ktorému je tento povinný pripojiť listinné dôkazy, deklarujúce jeho majetkové pomery. Je preto výlučne na žalobcovi, aby svoje tvrdenie o nepriaznivých pomeroch sám dostatočne preukázal. Skutočnosti tvrdené žalobcom sú podľa názoru krajského súdu pre posúdenie dôvodnosti oslobodenia od súdnych poplatkov irelevantné. Na základe vyššie uvedeného súd rozhodol o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol uznesenie krajského súdu zmeniť a žalobcovi priznať oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu. Namietal, že krajský súd neúplne zistil skutkový stav a vec nesprávne právne posúdil. Žalobca patrí do skupiny

spoločností personálne spojených s K.. Súčasťou zámeru zaťažiť žalobcu a spoločnosti personálne prepojené s K. sú stovky výziev, miestnych zisťovaní a ústnych pojednávaní, kde daňové orgány vyžadovali účasť K. a požadovali od neho tisícky odpovedí bez reálnej výpovednej hodnoty. Vzhľadom na, podľa žalobcu, neprimerané zaťaženie spoločností spojených s K. zo strany daňových úradov, pokračovanie v daňových kontrolách nerešpektujúcich rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach, nezákonné zadržiavanie finančných prostriedkov patriacich spoločnostiam spojených s K. zo strany daňových úradov, blokovaním majetku a negatívnej medializácie zo strany štátnych orgánov nerešpektujúcich prezumpciu neviny, spoločnosti spojené s K. nemôžu vykonávať podnikateľskú činnosť. Spoločnosti sa dostali do finančnej tiesne a žalobca nedisponuje žiadnou finančnou hotovosťou, s ktorou by mohol voľne disponovať. Žalobca nemá žiaden hnuťelný či nehnuteľný majetok relevantnej hodnoty, ktorý by bolo možné speňažiť. Podľa názoru žalobcu jeho pomery odôvodňujú oslobodenie od súdneho poplatku. Súdom vyrubená povinnosť uhradiť súdny poplatok žalobcovi prakticky znemožňuje domáhať sa ochrany svojich práv súdnou cestou.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 250ja ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 138 ods. 1 OSP (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

O oslobodenie od súdneho poplatku musí účastník v zmysle citovaného zákonného ustanovenia požiadať. Je pritom povinnosťou účastníka vierohodným spôsobom preukázať súdu svoje pomery, ktoré sú rozhodné pre posúdenie dôvodnosti jeho žiadosti.

Z ustanovenia § 138 ods. 1 OSP vyplýva, že pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov súd prihliada k celkovým majetkovým pomerom žiadateľa, k výške súdneho poplatku i k povahe uplatňovaného nároku. Pre posúdenie dôvodnosti žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov je tiež rozhodujúce, či účastník svojvoľne alebo zrejme bezúspešne uplatňuje alebo bráni svoje práva. U právnických a fyzických osôb, ktoré sú podnikateľmi súd berie zreteľ i na povahu ich podnikateľskej činnosti, stav a štruktúru majetku, platobnú schopnosť a pod. Nepriaznivá hospodárska situácia obchodnej spoločnosti ako dôsledok podnikania, nemôže byť paušálnym dôvodom pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

V predmetnej právnej veci žalobca požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov podaním z 25. februára 2013, doručeným súdu 26. februára 2013.

O tejto žiadosti rozhodol krajský súd tak, že s poukazom na ustanovenie § 138 ods. 1 OSP žalobcovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov, pretože sa dostal do ťaživej situácie z dôvodov, ktoré boli v príčinnej súvislosti s jeho podnikaním. Ďalej krajský súd uviedol, že žalobca je právnickou osobou a ako právnická osoba vznikol za účelom podnikania. Riziko neúspechu žalobcu, ktoré z podnikateľskej činnosti pre žalobcu plynie, nemôže preto znášať štát. Pokiaľ by tomu tak nebolo, tak potom by podnikateľské riziko každého podnikateľa prechádzalo na štát, keďže súdne poplatky sú príjmom štátneho rozpočtu, čo je neprípustné, pretože každý podnikateľ podniká na vlastnú zodpovednosť.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie dňa 24. júna 2013, v ktorom navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie zmenil a priznal mu oslobodenie od súdnych poplatkov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že je potrebné dôkladne zisťovať majetkové pomery žalobcu aj z daňových priznaní a výpisov z bankových účtov, ktoré žalobca krajskému súdu nepredložil a ktoré si krajský súd od žalobcu ani nevyžiadaval.

Krajský súd následne vyzval žalobcu, aby predložil úplne a riadne vyplnené tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania, ktorý navrhuje, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, ako aj doklady preukazujúce jeho majetkové pomery.

Žalobca v stanovenej lehote na predmetnú výzvu nereagoval. Krajský súd ho opakovane urgoval na predloženie požadovaných dokladov, na čo právny zástupca žalobcu predložil krajskému súdu písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že požadované doklady nemá k dispozícii, nakoľko jeho celá účtovná a ostatná agenda bola zaistená orgánmi činnými v trestnom konaní. Uvedená situácia mu preto spôsobuje mimoriadne dôkaznú tieseň a vzhľadom na to nevie splniť povinnosť uloženú mu v predmetnej výzve. Ďalej uviedol, že súdom vyrubená povinnosť uhradiť súdny poplatok mu znemožňuje domáhať sa ochrany svojich práv súdnou cestou.

Krajský súd v napadnutom uznesení správne uviedol, že vyhovieť žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov možno iba v prípade, že sú kumulatívne splnené obidve podmienky, teda odôvodnenosť z pohľadu pomerov účastníka konania a zároveň sa nejedná o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. O oslobodení od súdnych poplatkov rozhoduje súd na návrh účastníka a je preto výlučne na žalobcovi, aby svoje tvrdenie o nepriaznivých pomeroch sám dostatočne preukázal.

So zreteľom aj na dôvody vyššie uvedené sa najvyšší súd v celom rozsahu stotožnil so skutkovými ako aj právnymi závermi krajského súdu a jeho rozhodnutie ako vecne správne podľa 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 O.s.p., keď neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal a žalovanému náhrada trov odvolacieho konania neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.